

af Uformuenhed har faaet de kirkelige Skatter eftergivet eller, hvor saadanne ikke betales, er blevet fritaget for de kommunale Afgifter.

For at have Valgret til en Menighedsrepræsentation i de sønderjydske Landsdele, der i Praksis havde grumme lille Indflydelse paa de kirkelige Sager i Sognet under normale Forhold, maatte man i den tyske Tid for det første ikke være Kvinde, man skulde have boet i Sognet mindst et Aar, man skulde bidrage til Kirkeafgifterne eller Statsskat-terne, man maatte fremfor alt ikke være Tjenestekarl eller Tjenestepige, Svend eller Handelskommis, og man maatte ikke være fattig, for slet ikke at Tale om, at man selvfølgelig ikke maatte være et uhelderligt Menneske i Lovens Forstand.

Som man vil se, var Valgretten dog ikke saa ganske lige til i de sønderjydske Landsdele, selv om man ikke havde Forpligtelse til at melde sig til Valglisten. Naar jeg nævner dette, er det, fordi der er udtalt Frygt for, at den danske Kirkelovgivning vilde blive endog mindre frisindet, end den tyske havde været, dersom de forelagte Love vedtoges med bl. a. den slemme Bestemmelse, at man skal melde sig til Valglisten een Gang i sit Liv. Det forekommer mig, at dette Krav bliver en ussel lille blegnæbet Fyr i Sammenligning med de stramme Valgrets-betingelser, der gjaldt i den tyske Tid, ja, en Sammenligning er kort og godt ikke mulig.

Et andet Punkt, hvorom der har været nogen Meningsforskel, er Punkt d. i Lovforslagets § 24 angaaende Menighedsraadens Ret til at godkende Indførelsen af nyautori- serede Hjælpemidler ved Religionsundervisningen i Skolen. Dette er en Bestemmelse, som jeg personlig tillægger grumme lille Betydning, da der jo ikke hjemles Menighedsraadene nogen Ret til paa nogen Maade at blande sig i selve Religionsundervisningen i Skolen. Naar jeg endog kunde have ønsket at faa denne Bestemmelse ud af Loven, er det, dels fordi jeg tillægger den grumme lille praktisk Betydning, dels fordi jeg nødig under nogen Form vilde have fastslaaet, at de Mennesker, der skal sidde i Skolekommissionerne, behøver at være mindre alvorlige eller mindre ansvarsbevidste Mennesker end de, der vælges ind i Menighedsraadene. Jeg er imidlertid glad

for, at det lykkedes at faa denne Bestem- melse, der var blevet ændret paa en for de sønderjydske Forhold meget uheldig Maade ved anden Behandling i Folketinget, tilbage igen til sin oprindelige Affattelse, før Lovforslaget forlod Folketinget. Det vilde nemlig have været et Indgreb i den sønder- jydske Skolelovs Bestemmelser, om Præst, Lærer og Menighedsraad udenom Skole- kommissionerne kunde have enedes om at indføre nye Hjælpemidler ved Religions- undervisningen, da Præsten ikke er selv- skrevet Medlem af Skolekommissionen der- nede, end sige dens Formand. I den Skik- kelse, denne Bestemmelse nu har, foregriber den i hvert Fald intet med Hensyn til Skole- kommissionernes Eneret under den daglige Ledelse.

Et andet Spørgsmaal af principiel Natur, om hvilket der hersker Meningsforskel, er Spørgsmaalet om Præstevalg. Gennem- læser man det kirkelige Udvalgs Betænkning angaaende dette Spørgsmaal, finder man, at to sønderjydske Medlemmer har indtaget det Standpunkt, at Tiden ikke var inde til at gennemføre en Lov om direkte Præste- valg, selv om de i og for sig finder denne Form for Præstevalg mest tiltalende. I Sønderjylland havde vi en Slags direkte Præstevalgret hveranden Gang ved Embeds- ledighed, medens Konsistoriet i Kiel hver- anden Gang beskikkede en Præst uden nogen som helst Medvirkning fra Menig- hedens Side. Naar jeg bruger Udtrykket: en Slags direkte Valgret, er det, fordi Sagen var ordnet paa den Maade, at Provstiud- valgene, der var valgt af Provstisynoden, fik samtlige Ansøgninger tilstillet. Provsti- udvalget, der bestod af Provsten og fire Bisiddere, stillede derefter Forslag til Kon- sistoriet i Kiel om tre Ansøgere, der, hvis Konsistoriet billigede Forslaget, af dette skulde præsenteres for Menigheden. Fulgte Konsistoriet Forslaget, fik Menigheden Val- get mellem disse tre. Disse tre Præster eller Kandidater skulde da møde op alle paa een Søndag for at holde deres Prøveprædiken for Menigheden, hvorefter Valg skulde finde Sted ved direkte Valg fra Menighedens Side. Man kan jo godt kalde en saadan Frem- gangsmaade et direkte Valg, men for det første var det slet ikke sikkert, at det pas- sede Provstiudvalget at foreslaa Konsi- storiet nogen af de Ansøgere, som Menig-